

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 136/08-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. novembra 2008 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Jána Auxta a Rudolfa Tkáčika v konaní o sťažnosti JUDr. T. P., JUDr. K. M. P. a K. P., všetky bytom Ž., zastúpených advokátom JUDr. M. S., Advokátska kancelária, Č., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 161/03 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo JUDr. T. P., JUDr. K. M. P. a K. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 161/03 **p o r u š e n é b o l i.**

2. Okresnému súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 161/03 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietáhov.

3. JUDr. T. P., JUDr. K. M. P. a K. P. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume po 40 000 Sk (slovom štyridsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Martin p o v i n n ý zaplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Martin je p o v i n n ý uhradiť JUDr. T. P., JUDr. K. M. P. a K. P. trovy právneho zastúpenia v sume 11 908, 50 Sk (slovom jedenásťtisícdeväťstoosem slovenských korún a päťdesiat halierov) na účet ich právneho zástupcu JUDr. M. S., Advokátska kancelária, Č., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Sťažnosti vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 136/08-11 z 29. apríla 2008 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť JUDr. T. P., JUDr. K. M. P. a K. P., všetky bytom Ž. (ďalej len „sťažovateľky“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 161/03.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedníčku okresného súdu, aby sa k sťažnosti vyjadrila a zároveň oznámila, či súhlasí s tým, aby ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti, a aby ústavnému súdu zaslala súdny spis. Predsedníčka okresného súdu

vo svojom vyjadrení sp. zn. Spr. 534/08 zo 16. júna 2008 (doručenom ústavnému súdu 30. júna 2008) okrem podrobného prehľadu procesných úkonov vykonaných vo veci uviedla: „Na základe uvedenej chronológie úkonov konštatujem, že čo do celkovej doby konania je sťažnosť na prieťahy v konaní opodstatnená. Pokiaľ ide o konanie na Okresnom súde Martín, subjektívne prieťahy vo veci som nezistila.

Napriek skutočnosti, že od pojednávania konaného dňa 26. 10. 2006 nebolo vytýčené ďalšie pojednávanie, súd v tomto konaní nebol nečinný. Súd vykonal a vykonáva od posledného pojednávania prípravu ďalšieho pojednávania tak, aby toto mohlo byť vykonané účelne, v rámci tejto činnosti okrem odbornej prípravy sudcu na riešenie veci /právne náročnej/ zhromažďuje dôkazy, ktoré je nevyhnutné vykonať pre rozhodnutie vo veci.

Pokiaľ navrhovateľky poukazujú na prieťahy v dôsledku rozhodnutia OS v Martine, ktorým prerušil konanie, súd bol takého právneho názoru, že sú naplnené zákonné predpoklady v zmysle ustanovenia § 109 ods. 2 písm. č/ OSP na prerušenie konania.

Podľa nášho názoru súd z objektívnych dôvodov (zabezpečovanie dôkazov, ktoré tvoria predmet ochrany utajovaných skutočností) nemohol vo veci rozhodnúť skôr. Po právnej stránke je spor zložitý, vyžadujúci si predloženie viacerých dôkazov.“

V závere vyjadrenia predsedníčka okresného súdu súhlasila, aby ústavy súd upustil od ústneho pojednávania vo veci.

Právny zástupca sťažovateľiek vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu zo 14. júla 2008 okrem iného uviedol: „*Sám Okresný súd v Martine v konaní 14C 161/03 konštatuje, čo do celkovej doby konania opodstatnenosť našej sťažnosti. Nie je pritom rozhodujúce pri posudzovaní zbytočných prieťahov v konaní a neprimeranej dĺžky konania, ktoré je nepochybne v konkrétnom prípade daná, či prípadné prieťahy boli spôsobené subjektívnym alebo objektívnym faktorom, pretože štátna moc ako celok má byť garantom ochrany práv jednotlivca, t.j. poskytnúť ochranu i právu podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.*

Pokiaľ aj bol okresný súd takého právneho názoru, že sú naplnené zákonné predpoklady v zmysle ustanovenia § 109 ods. 2, písm. c) O.s.p. na prerušenie konania, je

potrebné v tejto súvislosti zdôrazniť, že následne odvolací súd neuznal opodstatnenosť tohto prerušenia. ...“

Právny zástupca vo vyjadrení ďalej oznámil ústavnému súdu, že sťažovateľky súhlasia s upustením od ústneho pojednávania a uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia v sume 11 908,50 Sk.

Z obsahu podaní účastníkov konania a zo súdneho spisu okresného súdu ústavný súd okrem iného zistil, že

- návrh na ochranu osobnosti bol podaný 14. januára 2003 Okresnému súdu Žilina,
- v období od 13. februára 2003 do 13. novembra 2003 rozhodovali príslušné súdy o vylúčení sudcov Okresného súdu Žilina a Krajského súdu v Žiline a spis bol napokon 29. decembra 2003 doručený okresnému súdu, ktorý sa stal príslušným vo veci konať a rozhodnúť,

- od prevzatia spisu okresný súd vykonal niekoľko obligátnych úkonov vo vzťahu k účastníkom konania (výzva na vyjadrenie odporcu, výzva na zaplatenie súdneho poplatku) a tiež procesné úkony spojené s vylúčením z prerokovania a rozhodovania vo veci sudcov okresného súdu a 15. apríla 2004 nariadil pojednávanie na 9. júl 2004, ktoré bolo z dôvodov na strane odporcu odročené,

- ďalšie pojednávanie, ktoré sa malo uskutočniť 19. novembra 2004, okresný súd odročil pre ospravedlnenú neúčast' navrhovateľiek,

- v období medzi uvedenými termínmi pojednávania okresný súd plynulo zabezpečoval podklady na rozhodnutie vo veci,

- okresný súd prerušil konanie uznesením zo 7. marca 2005, ktoré bolo na základe odvolania navrhovateľiek zrušené uznesením Krajského súdu v Bratislave z 28. apríla 2006,

- pojednávanie nariadené na 26. október 2006 bolo odročené na neurčito za účelom zabezpečenia listinných dôkazov a 11. marca 2008 okresný súd nariadil termín pojednávania na 24. september 2008.

Navyše ústavný súd zistil, že ostatné pojednávanie bolo odročené na 18. november 2008 za účelom vyhlásenia rozsudku.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľky sa sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov, a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná,

ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

1. Z hľadiska prvého kritéria, či išlo o zložitú vec po právnej a skutkovej stránke, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na predmet posudzovaného konania, ktorým je rozhodovanie o nároku na ochranu osobnosti, možno vec považovať za skutkovo zložitú, keďže si vyžaduje uskutočniť časovo náročné dokazovanie. Ústavný súd zároveň musel pri posudzovaní doterajšej dĺžky konania brať do úvahy aj skutočnosť, že príslušnosť okresného súdu (ale aj odvolacieho súdu) bola delegovaná nadriadenými súdmi po tom, ako z konania a rozhodovania vo veci boli vylúčení sudcovia súdov oboch stupňov sídliačich v Žiline. Potrebné opatrenia organizačného charakteru súvisiace s príslušnosťou súdov v tomto prípade nepochybne prispeli k predĺženiu konania, avšak túto okolnosť nemožno pripočítať na vrub ani jednému z účastníkov konania pred ústavným súdom. Z právneho hľadiska ústavný súd nepovažuje predmetné konanie za zložitú.

2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a k porušeniu práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd konštatuje, že správanie sťažovateľiek v danom prípade nemalo vplyv na predĺženie konania, bolo aktívne a súčinnosťné. Ani okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti neuviedol, že by správanie sťažovateľiek prispelo k predĺženiu konania v danej veci.

3. Napokon ústavný súd z hľadiska existencie zbytočných priet'ahov hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku postupu okresného súdu došlo k neodôvodneným priet'ahom, vzal do úvahy okolnosti prípadu a zistil, že i keď okresný súd vykonával úkony v zásade priebežne, efektívnosť jeho úkonov však nesmerovala k včasnému rozhodnutiu vo veci.

Ako nesústredený a neefektívny ústavný súd hodnotí postup okresného súdu v súvislosti s prerušením konania. Zo súvisiaceho súdneho spisu ústavný súd zistil, že okresný súd uznesením č. k. 14 C 161/03-273 zo 7. marca 2005 prerušil konanie do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 27 C 11/00 a 27 C 56/00. Proti tomuto uzneseniu sťažovateľky podali v zákonnej lehote odvolanie. Dňa 6. apríla 2005 okresný súd predložil spis Krajskému súdu v Trnave, ktorý spis vrátil okresnému súdu 12. mája 2005 ako predčasne predložený s tým, že príslušným rozhodovať o odvolaniach proti okresnému súdu je Krajský súd v Žiline. Okresný súd následne 19. mája 2005 spis predložil Krajskému súdu v Žiline na rozhodnutie o odvolaní. Krajský súd v Žiline predložil spis 18. júla 2005 na rozhodnutie o vylúčení jeho sudcov Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol 26. júla 2005 o vylúčení sudcov Krajského súdu v Žiline, v dôsledku čoho bol spis predložený 23. augusta 2005 Krajskému súdu v Bratislave, ktorý uznesením č. k. 6 Co 306/05-292 z 28. apríla 2006 odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu o prerušení konania zrušil a súdny spis doručil okresnému súdu 6. júla 2006. Ďalší procesný úkon vo veci uskutočnil okresný súd 5. septembra 2006, keď požiadal Okresný súd Bratislava III o zapožičanie spisov.

V zmysle ustanovení § 109 ods. 2 písm. c), § 167, § 169 ods. 3 a § 202 ods. 3 OSP súd fakultatívne preruší konanie, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. O prerušení konania rozhoduje súd uznesením, proti ktorému je prípustné odvolanie.

Krajský súd v Bratislave, ktorý svojím uznesením zrušil odvolaním sťažovateľiek napadnuté uznesenie okresného súdu o prerušení konania, v odôvodnení okrem iného uviedol, že v danej veci neboli splnené zákonné podmienky na prerušenie konania podľa

§ 109 ods. 1 písm. c) OSP, pretože v konaniach vedených na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 27 C 11/00 a 27 C 56/00 sa vedie konanie o ochranu osobnosti proti iným účastníkom konania, na inom skutkovom základe a tieto konania nemajú žiaden vzťah k uplatnenej žalobe v tomto konaní. Krajský súd v Bratislave v odôvodnení ďalej uviedol, že tvrdenia súdu prvého stupňa (okresného súdu) v dôvodoch jeho rozhodnutia v tom, že predmetné konania vychádzajú z rovnakého skutkového základu, preto nemožno považovať za správne. Podľa názoru odvolacieho súdu sa nemožno stotožniť ani so zdôvodnením okresného súdu týkajúcim sa zásad hospodárnosti a výsledkov konaní vedených na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 27 C 11/00 a 27 C 56/00, a to najmä vzhľadom na tvrdené výsledky dokazovania, ktoré môžu mať podľa názoru okresného súdu význam pre rozhodnutie v tomto konaní, keďže v uvedených konaniach sa podľa názoru odvolacieho súdu nerieši otázka, ktorá by z procesného hľadiska mohla mať význam pre rozhodnutie súdu prvého stupňa v tomto konaní, pretože v týchto konaniach ide o samostatné a odlišné nároky založené na inom skutkovom základe, ktoré spolu vzájomne nesúvisia, a to aj s ohľadom na predmet sporu a odlišných účastníkov konania.

Čo sa týka prerušenia konania, ústavný súd zastáva názor, že ide o procesný postup, ktorý je zákonom dovolený, a treba ho posudzovať podľa situácie, ktorá existovala v čase, keď sa realizoval, a k posúdeniu ktorej majú zásadne lepšie predpoklady než ústavný súd všeobecné súdy, odhliadnuc od princípu subsidiarity, ktorým sa riadi jeho vzťah k všeobecným súdom a ktorému viac zodpovedá, aby ústavný súd, ak je to nevyhnutné, sám neposudzoval vhodnosť a účelnosť zvoleného procesného postupu. To však ešte neznamená, že táto voľnosť je bez obmedzenia a že je ústavným súdom nekontrolovateľná. Aj ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c) OSP, tak ako napokon každé zákonné ustanovenie, sa totiž musí vykladať a uplatňovať v súlade s ústavou (čl. 152 ods. 4 ústavy).

Ústavný súd v tejto súvislosti a za situácie, keď okresný súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c) OSP, a predmetné konanie uznesením prerušil, pričom odvolací súd na základe odvolania sťažovateľiek toto uznesenie zrušil s odôvodnením, že na prerušenie konania v čase rozhodovania neboli splnené zákonné predpoklady, konštatuje, že tento postup okresného súdu treba hodnotiť ako jeho neefektívnu a nesústredenú činnosť a uvedené obdobie, v ktorom okresný súd

v dôsledku svojho rozhodnutia o prerušení konania nekonal, je teda obdobím, v ktorom dochádzalo k zbytočným priet'ahom. V konečnom dôsledku tak došlo aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľiek zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Za tohto stavu ústavný súd nemôže obdobie (od 7. marca 2005, keď okresný súd uznesením konanie prerušil, do 5. septembra 2006, keď po zrušení uznesenia o prerušení konania odvolacím súdom vo veci vykonal ďalší procesný úkon, t. j. približne 18 mesiacov), ktoré je s týmto vecne nesprávnym prerušením konania spojené, uznať za procesný postup zodpovedajúci požiadavke v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, t. j. požiadavke prerokovať vec bez zbytočných priet'ahov a v primeranej lehote. Na základe uvedeného ústavný súd uvedené obdobie posúdil ako zbytočný priet'ah, v dôsledku ktorého dochádzalo v napadnutom konaní k porušeniu s'ťažovateľkami označených práv.

O nesústredenom postupe okresného súdu svedčí aj skutočnosť, že po prerušení konania a podaní odvolania s'ťažovateľiek okresný súd predložil súdny spis Krajskému súdu v Trnave, ktorý ho následne okresnému súdu vrátil ako predčasne predložený s tým, že vo veci nie je príslušný rozhodnúť.

Ústavný súd pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy aj tú skutočnosť, že predmetom namietaného konania je rozhodovanie o nároku na ochranu osobnosti, pričom konanie sa začalo 14. januára 2003 (okresnému súdu bola vec na prerokovanie a rozhodnutie prikázaná uznesením Krajského súdu v Žiline z 13. novembra 2003, súdny spis bol doručený 29. decembra 2003) a do času rozhodovania ústavného súdu nebolo vo veci vydané meritórne rozhodnutie (5 rokov a 9 mesiacov). Spory o ochranu osobnosti sú podľa názoru ústavného súdu svojou povahou mimoriadne citlivé už aj z toho dôvodu, že smerujú k ochrane základného práva upraveného v čl. 19 ods. 1 ústavy, pričom rozhodnutia súdov v takýchto sporoch môžu spravidla efektívne naplniť svoj účel len vtedy, ak sú vydané v primeranom čase od podania žaloby. Čím je čas od podania žaloby po právoplatné rozhodnutie vo veci dlhší, tým viac je, práve v sporoch o ochranu osobnosti, nižšia miera jeho efektivity (II. ÚS 131/03). Preto okresný súd mal venovať veci zvýšenú starostlivosť a organizovať svoj procesný postup tak, aby bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená

(§ 100 ods. 1 OSP) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň sťažovateľky obrátili so žiadosťou o rozhodnutie (I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00).

Vychádzajúc z uvedeného a celkovej dĺžky konania pred okresným súdom ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 161/03 došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľiek podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (1. bod výroku nálezu).

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal.

Pretože namietané konanie nebolo do času rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti právoplatne skončené, ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 161/03 v ďalšom období konal bez zbytočných prieťahov (2. bod výroku nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľky v sťažnosti žiadali priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 150 000 Sk pre každú z nich.

Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

V danom prípade podľa názoru ústavného súdu prichádza do úvahy priznanie primeraného finančného zadost'učinenia.

Zohľadňujúc predovšetkým obdobie, v ktorom došlo k zbytočným priet'ahom, ako aj skutočnosti súvisiace s delegovaním príslušnosti konajúcich súdov, zložitost' veci a povahu prerokovanej veci, ktorá je predmetom posudzovaného konania, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadost'učinenia v sume po 40 000 Sk pre každú s'ťažovateľku primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (3. bod výroku nálezu). Vo zvyšnej časti s'ťažnosti nevyhovel (5. bod výroku nálezu).

Ústavný súd rozhodol napokon podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania s'ťažovateľiek, ktoré im vznikli v súvislosti s ich právnym zastúpením advokátom JUDr. M. S. v konaní pred ústavným súdom, ktorý ich vyčíslil v sume 11 908,50 Sk (za tri úkony právnej služby).

Pri určení výšky náhrady trov vychádzal ústavný súd z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2007, ktorá bola 19 056 Sk, a z toho, že za jeden úkon vykonaný v roku 2008 patrí odmena v sume 3 176 Sk a k tomu režijný paušál 190 Sk. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon sa znižuje o 20 % v súlade s § 13 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), pretože išlo o spoločné úkony pri zastupovaní „dvoch alebo viacerých osôb“. Takto za jeden právny úkon pre jednu s'ťažovateľku patrí odmena 2 541 Sk a 190 Sk režijný paušál, spolu trovy 2 731 Sk. Trom s'ťažovateľkám za tri úkony právnej služby uskutočnené v roku 2008 v súlade s ustanoveniami § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 16 ods. 3 vyhlášky patrí úhrada trov v celkovej sume 24 579 Sk bez DPH.

Vzhľadom na to, že sťažovateľky si prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnili náhradu trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby a tieto trovy vyčíslili v celkovej sume 11 908, 50 Sk (vrátane DPH), ústavný súd im priznal náhradu trov právneho zastúpenia v požadovanej výške, tak ako to je uvedené vo 4. bode výroku tohto rozhodnutia.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľiek (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2008